

LIV

- En udfordring for demokratiet
- Fosterdiagnostik - hvorfor og hvornår?
- Skabt med et hjerte der ikke kunne overleve

FOSTER- DIAGNOSTIK

Retten til Liv

MEDELMSSKAB

Årskontingent:

Enlige kr. 125,-
Ægtepar kr. 200,-
Studerende og unge under 18 år kr. 75,-

Giro: +1-923-8417

Netbank Handelsbanken: 7625 1359220

Mobilepay: 9189 1416

REDAKTION

Søren Stidsen, Vibe Hellmund
og Ellen Højlund Wibe (redaktør)

Grafisk design: Graphic Care

Tryk: Øko-Tryk

Oplag: 2.000 stk.

ISSN: 1902-4967

SEKRETARIATET

Landssekretær

Ellen Højlund Wibe
Cedervej 1, Stjær,
8464 Galten
Tlf. 47 52 44 84
jegvilleve@rettentilliv.dk

ABORTLINIEN

Abortlinieleder

Karina Borcher Andersen
Tlf. 91 89 04 83
karina@abortlinien.dk

Telefonrådgivning: 48 39 48 48

åben hver dag mellem kl. 19.00 og 22.30.
Brevkasse: www.abortlinien.dk/brevkasse
Mailrådgivning: post@abortlinien.dk
www.abortlinien.dk

KOMMUNIKATION/WEB

Kommunikationssekretær

Kerstin Hoffmann
Tlf. 25 77 67 57
web@rettentilliv.dk
www.rettentilliv.dk

ØKONOMI

Regnskabsfører

Bodil Kousgaard Fomsgaard
Oldagerparken 32
6900 Skjern
Tlf. 40 68 44 43
bodilfomsgaard@gmail.com

BESTYRELSE

Formand: Jens Vindum, administrationschef
Hanne Kjærgård Rønn, jordemoder
Nikolaj Henriksen, projektleder
Anders Peder Ryttersgaard Rønn, lærer
Maria Jensen, sygeplejerske
Per Damgaard Pedersen, præst

LEDER

AMNESTY INTERNATIONAL I KONFLIKT MED DERES EGET GRUNDLAG

Ellen Højlund Wibe landssekretær

En kvinde fra pro life arbejdet i Norge skrev for nylig til mig: "Sidst vi havde pro life stand på gågaden i Oslo, så var Amnesty vores nabo. En dame fra dem kom hen til os og spurgte, om vi havde lov til at stå der, ved siden af dem, for vi havde jo et stik modsat budskab af dem".

Det begyndte ellers så godt i 1961 med den engelske advokat, katolikken Peter Benenson, der grundlagde Amnesty International med særligt fokus på samvittighedsfanger og deres menneskerettigheder. Flere grupper blev med tiden inddraget, og fra 2001 erklærede man at ville arbejde for at fremme alle menneskerettigheder nedfældet i FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder.

Men kæden hoppede på et tidspunkt af. Man lagde sig fladt ned for tidsånden. De ufødte, den aller-svageste gruppe mennesker, levede ikke op til tidens norm om beskyttelsesværdigt menneskeliv; deres rettigheder talte ikke længere.

Vi ser konsekvenserne rundt omkring, hvor de ufødtes menneskerettigheder er i spil. I Irland skal der - efter internationalt pres - være en folkeafstemning til maj, hvor det afgøres, om landets forfatningstillæg fortsat skal beskytte det ufødte liv på linje med moderens liv. I årevis har Amnesty, ført pro-abort kampagner i landet med støtte fra udenlandske donationer. Men i december blev de påbudt at tilbagebetale et større beløb; deres aktiviteter for at påvirke valgresultatet blev kendt ulovlige. De anser påbuddet som et uretfærdigt angreb på menneskerettighedsbeskyttere' og betragter deres kamp som en menneskerettighedssag, uagtet det indebærer, at de ufødte mister deres beskyttelse.

Senest er det i Polen, de har blandet sig. Her er abort tilladt ved fare for kvindens liv, ved voldtægt eller hvis barnet har et særligt handicap. Det er den sidste mulighed, regeringen nu stiller forslag om at fjerne for at beskytte også det handicappede menneske. Men Amnesty opfatter dette som et angreb på kvinders rettigheder og understreger dermed - igen - at deres kamp for at fremme alle menneskerettigheder er en relativ størrelse, afhængig af hvad tidsånden dikterer.

Hun havde nok ret, hende fra Amnesty i Oslo: "Vi har et stik modsat budskab af dem".

Ellen Højlund Wibe

PLANNED PARENTHOOD DRÆBTE OVER 1 MILLION UFØDTE BØRN I HELE VERDEN I 2016

International Planned Parenthood (IPPF) satte i 2016 en sørgelig rekord, da organisationen for første gang i sin historie passerede 1 million provokerede aborter på et enkelt år. Helt præcist blev 1.094.679 ufødte børn nægtet adgang til denne verden. Dette tal er hentet fra IPPF's årsrapport for 2016.

Til IPPF er knyttet 142 medlemsorganisationer – herunder "Sex og Samfund" i Danmark, som på sin hjemmeside oplyser følgende: "Sex og Samfund er en del af IPPF, verdens største NGO-føderation inden for seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder. Sex og Samfunds strategi hænger tæt sammen med IPPF's strategi 2016-2022."

Sex og Samfund havde i 2016 en bruttoindtægt på i alt 48.536.761 kr. Men hvor kom pengene fra? Først og fremmest fra Sundhedsstyrelsen og fra regioner og kommuner, som bidrog med 19,9 mio. kr. Dernæst fra DANIDA, som støttede det internationale program med 11,7 mio. kr. – i alt 31,6 mio. kr., som du og alle andre skatteydere får lov at betale.

Og glem i denne sammenhæng ikke, at vi allesammen i år får en ekstraregning fra Ulla Tørnæs på 75 mio. kr., fordi den "onde" Donald Trump med genindførelsen af Mexico City-politikken har smækket kassen i over for organisationer, der støtter abort – eller som det hedder i FN-jargonen: "seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder". Og som om det ikke kunne være nok, har ministeren indgået en ny aftale, de såkaldt "strategiske partnerskaber", med blandt

andre Sex og Samfund, som i 2018 bliver betænkt med 17 mio. og fra 2019 med 20 mio. skattekrone.

Men tilbage til IPPF, som hvert år hælder millioner af dollars i medlemsorganisationernes og andre ligesindede gruppers kasser. I 2016 beløb det sig til ikke mindre end 68 mio. dollars. Heraf er 2,6 mio. ifølge IPPF's egne oplysninger havnet hos danske organisationer.

Ud over at tjene penge på aborter gøder IPPF rundt omkring i verden jordbunden for abort med såkaldt seksualundervisning, samtidig med at man på den politiske front arbejder behårdt på at få fjernet enhver form for begrænsninger af "retten" til abort. Siden 2005 har IPPF således efter eget udsagn fået gennemtrumfet 950 ændringer i diverse landes abortlove og -retningslinjer.

Som et eksempel herpå lykkedes det i 2016 IPPF's filial i den sydamerikanske stat Guyana at få ændret abortloven, således at medicinske aborter nu kan foretages af apotekere, jordemødre, sygeplejersker og andet ikke lægeligt uddannet personale. Det resulterede umiddelbart i en fordobling af antallet af medicinske aborter. Samtidig steg antallet af abortrelaterede lidelser med 68 pct.

Artiklen er tidligere bragt i Respekt for Menneskelivs medlemsblad (vinter 2017) og gengives her med tilladelse af artiklens forfatter, Torben Riis.

FOSTERDIAGNOSTIK UDFORDRER DEMOKRATIET

Af Søren Stidsen, cand.theol.

At alle mennesker er skabt lige er en del af grundlaget for den moderne demokratiske verden. Det står i den amerikanske frihedserklæring fra 1776, det var en bærende tanke i den franske revolution, og da FN blot tre år efter sin oprettelse vedtog "Verdenserklæringen om menneskerettighederne", kom det i artikel 1 til at hedde: "Alle mennesker er født frie og lige i værdighed og rettigheder".

Trods alle angreb har ligheden i et par århundreder været en bærende tanke i den vestlige verden. Det gennemsyner vores lovgivning, og når vi fortæller vores historie, så er ligheden et markant træk, ved mange af de udviklinger, vi anser for vigtigst, og for de vinkler vi ser historien fra.

EKSEMPLER FRA NYERE TID OM SYNET PÅ LIGHED

Historien om det tyvende århundrede er historien om kvinders kamp for valgret og ligeløn. Det er historien om en tysk diktator, der mente, at hans egen race var andre racer overlegen, og som på den baggrund myrdede millioner af undermennesker. Det er historien om opgør med den racisme, der trods slaveriets ophævelse stadig var dybt rodfæstet i kulturen

i USA og Sydafrika, og som intet land vel kan sige sig fri for.

Hvor stærk tanken stadig er i dette århundrede viste sagen om psykologiprofessoren Helmuth Nyborg, der i 2002 hævdede, at mænd er mere intelligente end kvinder, og så sent som i november 2016 igen mente at kunne dokumentere, at intelligens varierer efter etnicitet¹.

LIGHEDEN UDFORDRES AF FOSTERDIAGNOSTIKKEN

Samtidig modsiges tanken stærkt i den praksis, der følger af de stadig bedre muligheder for fosterdiagnostik, og de endnu kun spæde muligheder for ændring af ufødtes gener. Fødes vi alle lige, hvis der i virkeligheden er nogen, vi ønsker at sortere fra? Gælder ligheden kun som et overordnet princip, mens vi tænker anderledes i vore egne liv?

Så længe vi "kun" kan sortere de uønskede fra, er angrebet på lighedsprincippet begrænset. De, der fødes, er trods alt lige. Alligevel møder vi igen og igen frustrationen fra dem, der ikke blev aborteret, men har samme "defekter" som dem, der bliver. "Undskyld, vi er her. Er vi ikke det samme værd som I andre?"

"HVILKEN BETYDNING HAR
DET FOR SELVOPFATTELSEN, HVIS ENS
GENER I STØRRE ELLER MINDRE GRAD
ER EN KONSTRUKTION?"

FREMTIDS-SCENARIO

Næste skridt bliver forbedringer af ufødte børn. Først bliver det sygdomme, vi fjerner, og hvem kan have noget imod det? Det er som så megen anden behandling et gode, at vi kan helbrede, men hvor går grænsen? Hvis vi ved hjælp af genetik kunne behandle et foster for Huntingtons Chorea eller Downs Syndrom, ville vi så ikke gøre det? Eller hvad med cystisk fibrose, øget risiko for kræft, ordblindhed, klumpfod, flyveører, IQ på 95 eller dårligt boldøje? Hvor går grænsen, og kan vi trække den, hvis den ikke bliver trukket ved begyndelsen? Har vi mennesker nogensinde været i stand til at trække en usikker etisk grænse og fastholde den?

KONSEKVENSERNE AF GENMANIPULATION

Også for den enkelte har det betydning, for hvilken betydning har det for selvpfattelsen, hvis ens gener i større eller mindre grad er en konstruktion? Det naturgivne og tilfældige er, som det er, og det er der ikke noget formål med. Alligevel kan vi se det som spild, hvis et ungt menneske med et kæmpe

talent vælger at lave noget andet og ikke opfylde sit potentiale. Hvad nu, hvis du var udvalgt mellem flere mulige fostre på grund af dette talent, eller hvis dine forældre endda havde fået dig manipuleret, så du fik det? Med hvilken ret ville du så gøre noget andet, end du var skabt til, når nogen har investeret i at give dig særlige muligheder?

Og hvad med ligheden? Hvis nogle mennesker er forbedrede, vil de så ikke naturligt være mere værd end dem, der ikke er? Ellers var der jo ingen grund til at forbedre dem.

Kan vi overhovedet forestille os et samfund, hvor de rige er i stand til at forbedre ikke blot deres børn, men også de arveanlæg, de giver videre til alle deres efterkommere, men hvor alle stadig er født lige. Eller er tanken om alles lighed reelt afhængig af, at vi i biologisk henseende fødes lige?

Hvis vi ikke kan forestille os det, bør vi måske ikke tage de første skridt på vejen, der fører derhen.

1 <https://jyllands-posten.dk/debat/kronik/ECE9145818/danskhed-kultur-eller-biologi/>

FOSTERDIAGNOSTIK HVORFOR OG HVORNÅR?

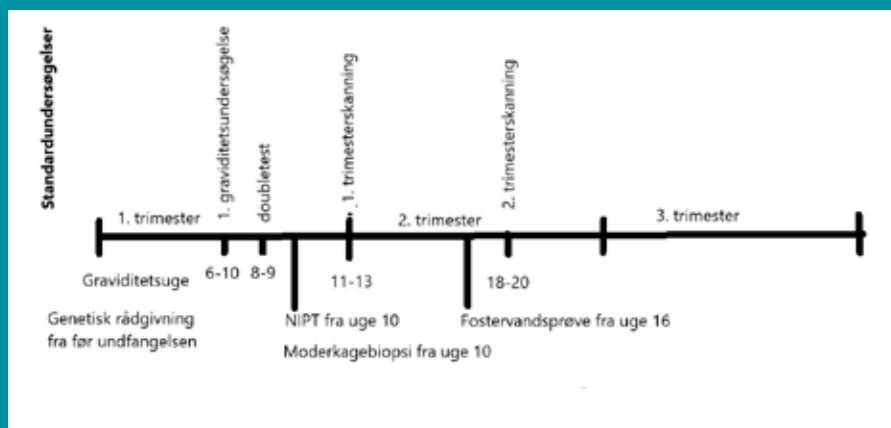

Af Vibe Hellmund, læge

FOSTERDIAGNOSTIK ER NOGET, STORT SET ALLE GRAVIDE MÅ TAGE STILLING TIL. DE BLIVER TILBUDT ULTRALYDSSKANNINGER OG BLODPRØVER SOM LED I FOSTERDIAGNOSTIK, OG TILSLUTNINGEN ER OVERVÆLDENDE (94,5 % OG 95,4 % FOR HHV. 1. OG 2. TRIMESTER-SKANNINGERNE).

I forbindelse med indførelsen af nye tests (Non-Invasiv Prænatal Test (NIPT) samt kromosom mikro-array) i 2017, udgav sundhedsstyrelsen nye retningslinjer på området. I de nye retningslinjer har de ændret terminologien, så der bruges mere neutrale ord, så det fx hedder ”kromosomafvigelse” i stedet for ”kromosomfejl” og ”sandsynlighed” i stedet for ”risiko”. De fokuserer mere på barnets perspektiv ved at præcisere, at formålet med fosterdiagnostik ikke er at hindre fødsel af børn med alvorlige sygdomme eller handicap. Muligheden for abort sidestilles således med at føde et sygt barn.

Der bliver også gjort etiske overvejelser om, hvorvidt de mange aborter af børn med sygdomme kan føre til en ændring af normalitetsbegrebet i samfundet, men hensynet til kvindens

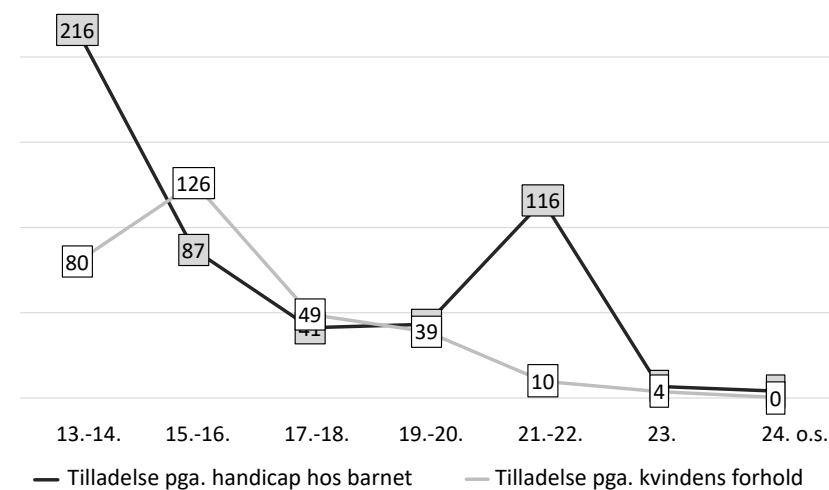

selvbestemmelse vægtes højere. Normalt bliver en gravid kvinde tilbudt to skanninger samt en risikovurdering. **1. trimester-skanningen** i uge 11-13 bruges til at bekræfte, at der er liv, bestemme antal fostre og beregne terminsdatoen. Ved samme lejlighed tilbydes en **risikovurdering**, som beregner en sandsynlighed for

kromosomafvigelser vha. **doubletesten** (en blodprøve), moderens alder og nakkefoldens tykkelse. Hvis sandsynligheden er 1:300, bliver hun tilbudt flere undersøgelser.

Moderkagebiopsi og fostervandsprøve er invasive undersøgelser, der øger risikoen for abort med

**I SUNDHEDS-
STYRELSENS INSTRUKS
OPFORDRES DER TIL, AT
KVINDEN INFORMERES
PÅ EN NEUTRAL OG
FYLDESTGØRENDE
MÅDE ...**

Begrundelse for senabort med ugeangivelser (2012)

0,5 %. Af de gravide med høj risiko takker 15 % nej til disse undersøgelser. Her er **NIPT** et sikkert alternativ, fordi det er en blodprøve, der analyserer frit DNA fra fosteret. Diagnosen er dog ikke helt sikker, så man vil efterfølgende foretage invasive undersøgelser, med mindre moderen ikke ønsker det. Desuden kan NIPT ikke finde alle kromosomafvigelse.

2. trimester-skanningen i uge 18-20 undersøger, om barnet vokser, om moderkagen ligger hvor den skal, og om der er nogen misdannelser. Godt 1 % af alle skanningerne afslører afvigelser. Skanningen er lagt på det tidspunkt i graviditeten, hvor det er nemmest at se misdannelserne, og hvor kvinden kan

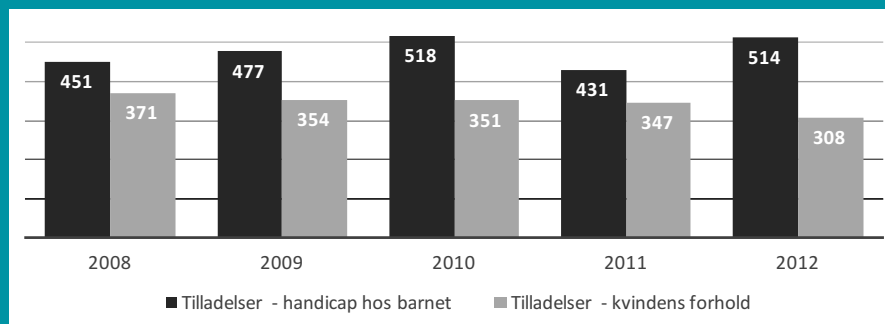
nå at søge om abort.

Hvis der er arvelige sygdomme i familien eller tidligere graviditeter med misdannelser, kan forældrene komme til **genetisk rådgivning**, hvor man undersøger mulighederne. Der kan her komme andre undersøgelser på tale, fx **kromosom mikroarray**, som er en blodprøve, hvor fosterets DNA bliver adskilt fra moderens og undersøgt for alle gener. Det udføres kun på prøver fra invasive undersøgelser. Undersøgelsen rejser nogle svære etiske dilemmaer, specielt fordi der nemt kommer uventede fund, som er svære at tolke. Barnet kan fx have øget risiko for senere i livet at udvikle brystkræft, men man ved ikke, om det faktisk kommer til at få sygdommen.

Undersøgelsen fjerner desuden barnets mulighed for at fravælge at kende sit arvemateriale.

Hvis der stilles en diagnose under graviditeten, er der større sandsynlighed for, at det går barnet godt efter fødslen, fordi lægerne kan være forberedt på at tage sig særligt af barnet. Forældrene kan også bedre forberede sig mentalt.

Hvis moderen på baggrund af fosterdiagnostikken ønsker abort efter slutningen af uge 12, skal hun søge det regionale abortsamaråd om tilladelse. Der gives tilladelse til abort ved alvorlige sygdomme eller hvis der er fare for at barnet fejler noget alvorligt. Jo længere henne moderen er, jo mere alvorlig skal sygdommen være. I sundhedsstyrelsens instruks opfordres der til, at kvinden informeres på en neutral og fyldestgørende måde, og det præciseres, at det er ligeværdigt at gennemføre graviditeten, selvom barnet måtte have et handicap. Forhåbentlig kan de nye retningslinjer hjælpe fagpersoner til en bedre og mere nuanceret rådgivning, hvor det ikke på forhånd er givet, hvilket valg kvinden skal træffe.

"VORES DRENG VAR SKABT MED ET HJERTE, DER IKKE VAR FORENELIGT MED OVERLEVELSE"

NÅR VIRKELIGHEDEN RAMMER TEORIEN

GRAVIDITETEN VAR FORLØBET PLANMÆSSIGT. ANNE-METTE VAR 20 UGER HENNE I GRAVIDITETEN, DA HUN OG HENDES MAND VAR TIL EN RUTINE-SCANNING PÅ HERLEV SYGEGEHUS MED DERES TREDJE BARN PÅ VEJ. SCANNINGEN AFSLØREDE, AT DER VAR NOGET GALT MED BARNETS LILLE HJERTE.

Anne-Mette og Anders Krak-Tolstrup genkalder sig her den svære tid for 7 år siden, hvor tunge overvejelser og beslutninger fyldte i tanker og følelser.

Interview v. Ellen Højlund Wibe

HVAD VAR DER I VEJEN MED JERES BARN, OG HVOR ALVORLIGT VAR DET?

Under gennemscanningen af vores barn måtte lægen desværre fortælle os, at vores drengs venstre del af hjertet var stærkt underudviklet. Der var tale om HLHS, hypoplastisk venstre hjertesyndrom. Vi tænkte, at der nok bare skulle en lille operation til, men vi blev klogere. Det var ikke bare én hjerteoperation, men flere meget risikofyldte operationer.

HVORDAN VAR JERES UMIDDELBARE REAKTION PÅ DIAGNOSEN? OG VAR DER NOGET, SOM HJALP JER TIL EN AFKLARING?

Vores dreng var skabt med et hjerte, der ikke var foreneligt med overlevelse. Vi ønskede ikke alle de operationer, vores søn skulle gennemgå, men tanken, om at jeg skulle fungere

som respirator, virkede også forkert. Vi tænkte, vi ville afslutte graviditeten, på trods af at både min mand og jeg aldrig har set abort som en mulighed, da vi ikke mener, mennesker skal være herre over liv og død. Vi var nødt til at tage en beslutning, men beslutningen om abort var svær at slå sig til ro med. At mærke ham sparke i maven og tænke på, at vi tog beslutningen om, at hans liv skulle slutte, kunne jeg ikke hvile i. Vi ville have lov til at møde vores dreng; vi ville sige rigtigt farvel til ham, og vi ville give os selv lov til at være forældre og vores drenge lov til at være storebrødre, så længe han ville leve. Så vi ændrede vores beslutning.

HVORDAN OPLEVEDE I HÅNDTERINGEN AF JERES BESLUTNING FRA LÆGENS SIDE?

En scanning på Rigshospitalet skulle bekræfte diagnosen, og her fortalte scanningslægen om muligheden for enten at afslutte graviditeten, som de fleste par, der venter et barn med HLHS, gør, eller lade barnet operere. Vi fortalte, at vi ønskede at gå graviditeten ud og så have vores dreng så længe, som han hjerte tillod det. Denne beslutning modsatte scanningslægen sig og sagde, at enten skulle vi vælge at afslutte

"VI VILLE HAVE LOV TIL
AT MØDE VORES DRENG; VI
VILLE SIGE RIGTIGT FARVEL
TIL HAM, OG VI VILLE
GIVE OS SELV LOV TIL AT
VÆRE FORÆLDRE OG VORES
DRENGE LOV TIL AT VÆRE
STOREBRØDRE, SÅ LÆNGE
HAN VILLE LEVE."

(fortsat)

"VORES DRENG VAR
SKABT MED
ET HJERTE, DER IKKE
VAR FORENELIGT
MED OVERLEVELSE"

**"MATHEO ER BEGRAVET, MEN VORES KÆRLIGHED
TIL HAM LEVER ENDNU, OG VI KAN SÆTTE ANSIGT
PÅ VORES KÆRLIGHED."**

graviditeten, eller også skulle lægerne gøre alt for at redde vores drengs liv.

Jeg blev noget overrasket og spurgte, om det kunne passe, at man måtte tage livet af barnet i maven, men at naturen ikke måtte gå sin gang, når barnet var født? Lægen undersøgte muligheden for at gå graviditeten ud og kontaktede os efterfølgende og sagde, at det var en mulighed.

En senere scanning viste, at også højre side af vores drengs hjerte havde en fejl, og scanningslægen kunne bekræfte os i vores beslutning om fravalg af operation; vores dreng var ikke kandidat til de store operationer. Jeg husker stadig den fantastiske følelse af lettelse, da vi gik fra Rigshospitalet. Beslutningen var ikke længere vores egen.

HVORDAN OPLEVEDE I VENTETIDEN FREM TIL FØDSLEN?

Vi vidste, vi kun ville have vores dreng i kort tid og ønskede derfor at give ham en identitet allerede i maven, og vi gav ham navnet Matheo. På mange måder var graviditeten som så mange andre graviditeter, og samtidig var den så anderledes. Overskuddet var ikke så stort, og små praktiske gøremål kunne føles uoverskuelige.

Lægerne havde gjort det klart for os, at vi valgte at gå en vej, som ikke mange valgte. Dette betød, at jeg tænkte, at

den smerte, jeg til tider følte, var en selvvalgt smerte, og jeg derfor måtte bide den i mig. Min store mave indbød ofte til 'smalltalk' med folk, jeg ikke kendte, og en kommentar som: "Sikke en fin mave, det bliver vel nok spændende for jer", kunne få tårerne frem, men tårerne blev pareret med et smil og et "ja".

Forberedelsen var på flere måder paradoksalt: samtidig med at der blev klargjort babytøj og babydyne, kiggede vi på gravsted og gravsten.

HVAD VIL I FREMHÆVE SOM SÆRLIGT VÆRDFULDT - OG EVT. SMERTEFULDT - I DEN KORTE TID, I FIK MED JERES DRENG?

15. maj blev Matheo født. Det var en fin fødsel, der var en god stemning på stuen, og det var fantastisk at få ham i armene. Han lignede sine storebrødre, og det var skønt at mærke ham, dufte ham og ikke mindst at amme ham. Tårerne trillede ind imellem ned af kinderne. Lettelsestårer over fødslen, glædestårer og tårer over at skulle miste ham igen.

Det kommende døgn var meget intenst. Hele vores familie og et par venner kom på besøg og fik set Matheo. Vi var stolte forældre, og glædede os over vores dejlige dreng. Vi havde lavet flere aftaler med venner, der skulle møde Matheo, men det nåede de ikke. Matheo fik det dårligt og fik

morfin, for at han ikke skulle have smerter. Senere på natten døde Matheo efter knap to døgn.

HAR I NOGEN RÅD TIL ANDRE GRAVIDE I SAMME SITUATION?

Jeg tror ikke, der kun findes ét facit på en problemstilling som vores, men jeg er ikke i tvivl om, at den vej, vi valgte at gå, var det rette facit for os. Vores dreng blev født til et meget kort liv, men han har været her. Vi har kigget ham i øjnene, kysset ham og fået lov til at være forældre for ham. Vi fik også lov til at tage rigtig afsked med ham og give ham en værdig begravelse. Matheo er begravet, men vores kærlighed til ham lever endnu, og vi kan sætte ansigt på vores kærlighed.

HER 7 ÅR EFTER MATHEOS KORTE LIV – HVAD FYLDER I JERES MINDER OG FØLELSER?

Matheo mangler i vores lille hjem, og der er ikke gået en dag, hvor jeg ikke har tænkt på ham. Vi savner ham, men er ikke i sorg. Vi er taknemmelig for den tid, vi havde sammen med ham. Året efter vi mistede Matheo, fik vi endnu en dreng, og hvis vores ældste drenge hører mig sige, at jeg har 3 drenge, så korrigerer de mig og siger 4.

Små fødder sætter store fodspor, og Matheo har på alle måder sat sine fodspor.

RED ÉN MERE!

- OG DELTAG I RETTEN TIL LIVS KOMMENDE AKTION!

Lørdag den 9. juni* markerer Retten til Liv 45 året for fri abort ved at lade **3.000 stige op fra Rådhuspladsen. 3.000 balloner svarer til antallet af aborter i København og på Frederiksberg hvert år.****

Vi ser det for os: En stor flok københavnere – og alle andre der har lyst – der sammen med Retten til Liv ønsker at være med til at redde børn fra abort og mødre fra at gøre noget, de vil fortryde, går i samlet flok (og roligt tempo) fra Kingos Kirken på Nørrebro til Rådhuspladsen, en rute på 4,4 km. Optoget er fuldt af unge og gamle, klapvogne, barnevogne og kørestole, og så nogen banere der fortæller om formålet. Alle har balloner, lyserøde og lyseblå mellem hinanden. 3.000 i alt. På Rådhuspladsen bliver der en kort manifestation om baggrunden for aktionen, og alle balloner slippes samtidig og stiger til vejrs. Hver ballon bærer ønsket og budskabet om, at ét barn mere må blive reddet fra abort, og én mor mere må få den hjælp og respekt, hun har brug for, for at give sit barn livet.

Vi opfordrer alle, der har mulighed for det, til at deltage og være med til – igen – at sætte abort på dagsordenen i hovedstaden. Sæt kryds i kalenderen den 9. juni – og vær med til at redde en mere!

Nærmere informationer følger på hjemmesiden og Facebook, når vi nærmer os.

*Den 13. juni 1973 blev retten til fri abort ophøjet til lov og trådte i kraft den 1. oktober samme år.

** Aborttal 2010 (det senest opgjorte tal) for Københavns Kommune: 2623, Frederiksberg: 361. Tilsammen 2984.

APRIL

0	31
6	7
13	14
20	21
27	28

UNGDOMSKONFERENCE DEN 21. APRIL MED INSPIRATION FRA USA

"Abortmodstandere er fordømmende, snæversynede, ufølsomme og ureflekterede individer, der blot ønsker at trække deres etik og religion ned over hovedet på andre. De er ligeglade med, at de strør salt i såret på kvinder, der i forvejen har det svært."

Sådan fremstilles abortmodstandere ofte i medierne. En karikatur, som er langt fra virkeligheden, og som ingen ønsker at identificere sig med. Alligevel påvirker det vores måde at tænke på. Er det overhovedet muligt at kæmpe imod abort på en god måde? Er det muligt at argumentere solidt og velreflekteret? At være kompromisløs og samtidig kærlig? At være abortmodstander uden at være kvindemodstander?

Den 21. april har du mulighed for at deltage i en konference, hvor alt dette italesættes, og de holdbare argumenter kommer på bordet.

En flok unge med tilknytning til Retten til Liv har igennem lang tid forberedt konferencen og skaffet en 'stor kanon' fra USA til at komme med sin indsigt og inspiration på området.

Josh Brahm er leder af **Equal Rights Institute** (ERI) i USA. Deres formål er at oplære og træne abortmodstandere til at tænke klart, være ærlige i deres tilgang og argumentere overbevisende. Dette gøres gennem et delt fokus på solid

argumentation og god samtale. Der lægges vægt på en kærlig og omsorgsfuld tilgang såvel som et ærligt ønske om at forstå den andens synspunkt frem for at prøve at "vinde" diskussionen. Hvis vi ønsker at ændre et andet menneskes holdning til abort, må vi vise vedkommende samme menneskelige respekt, som vi ønsker, at samfundet skal vise den ufødte.

Konferencen kommer til at foregå på Menighedsfakultet, Katrinebjergvej 75 i Aarhus, fra kl. 10-17. Om aftenen vil Josh lede en mere praktisk orienteret workshop med fokus på konstruktiv dialog for dem, der bare ikke kan få nok.

Også fredag og søndag kommer der til at foregå et par spændende arrangementer med Josh Brahm andre steder i Aarhus. Hold øje med hjemmesiden og Facebook i den kommende tid.

Kom og bliv klædt på til at forsvare livet!

Sæt kryds i kalenderen den 21. april NU!

Snilde slanger eller **PROVOKERENDE PROFETER**

Vi lever i en **POST-KRISTEN KULTUR**. Retten til fri abort er for flertallet blevet en indlysende menneskeret.

STRATEGIEN ER VIGTIG, hvis holdninger skal rykkes.

HVORNÅR OG HVORDAN bruger vi bedst provokationen - og hvornår skal vi tale ud fra en fælles grund og være imødekommende? Findes der overhovedet en fælles platform at tale ud fra?

Hvordan griber vi det taktisk an, så **BARRIERER NEDBRYDES**, og den **KONSTRUKTIVE DIALOG** opstår?

VORES VISION er, at det moderne menneske må opdage, at ansvaret for de ufødte er ethvert menneskes sag!

WORKSHOP FOR UNGE: HVORDAN FÅR VI BUDSKABET UD?

Hvordan forsvarer vi - på en klog, kærlig og cool måde - de ufødte og deres ret til at leve?

Det handler både om indholdet, hvordan vi argumenterer for vores sag. Men det handler i lige så høj grad om måden, vi serverer det på.

Alle idéer kommer på bordet, når Retten til Livs unge mødes til WORKSHOP aftenen før årsmødet.

Mere info udsendes, når årsmødet nærmer sig.

**KOM OG HØR
MANUEL VIGILIUS**
kommunikationschef i COWI
**give sine bud på
udfordringerne
fra vores samtid!**

Retten til Liv

17. marts 2018

**Fredericia Missionshus
Nørre Voldgade 18, 7000 Fredericia**

Program:

- Kl. 9.30: Ankomst, kaffe m. rundstykker
- Kl. 10.00: Foreningens årsmøde. Bliv opdateret på abortsituationen og Retten til Livs indsats og hør om nye tiltag og planer
- Kl. 12.00: Frokost.
- Kl. 13.00: **Snilde slanger eller provokerende profeter**
Foredrag ved Manuel Vigilius, kommunikationschef i COWI
Efterfølgende drøftelse
- Kl. 15.00: Kaffe
- Kl. 15.30: 'Hvad har de gang i ... de unge i Retten til Liv?'
- Kl. 16.00: Afslutning med forbøn
- Kl. 16.30: Årsmødet slut

Pris for deltagelse i årsmødet inklusiv forplejning: 100 kr.
Halv pris for studerende og unge under 18 år. Børn gratis.

Tilmelding til sekretariatet: jegvilleve@rettentilliv.dk / tlf.: 47 52 44 84
Hvis man ønsker frokost, er seneste tilmeldingsfrist den 15. marts.

Kom og bliv fyldt med ny inspiration i kampen for at generobre de ufødtes menneskeværd i vores samfund!